

भरतपुर उप-महानगरपालिकाको कार्यालय
भरतपुर

आ.व. २०७२/०७३ प्रथम चौमासिकको
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन

विषय सूची

१. परिचय	
१.१ पृष्ठभूमी	१
१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य	२
२. विधि	२
२.१ समन्वय तथा प्रचार प्रसार	२
२.२ सूचना तथा राय संकलन	२
क) बहिर्गमन अभिमत	२
ख) नागरीक प्रतिवेदन पत्र	२
ग) नागरीक वडापत्र अनुसार सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि अध्ययन	२
३. नतिजाहरु	३
३.१ बहिर्गमन अभिमत तथा नागरीक प्रतिवेदन पत्रमा सहभागीहरुको विवरण	३
३.२ बहिर्गमन अभिमतबाट प्राप्त प्रतिक्रिया	३
३.३ नागरीक पत्रमार्फत् प्राप्त प्रतिक्रिया र अवस्था	३
४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	५
४.१ कार्यक्रमको विवरण	५
४.२ सहभागीहरुले राखेका जिज्ञासा, प्रतिक्रिया तथा त्यसको जवाफ	६
५. भरतपुर उप-महानगरपालिकाले सुधार गर्नुपर्ने कुराहरु	१४
अनुसूचीहरु	१४
अनुसूचि १ कार्यक्रमको उपस्थिति तथा माइन्टुट	१५
अनुसूची २ : कार्यक्रम सम्बन्धीसार्वजनिक सूचना तथा समाचार	
अनुसूची ३ : कार्यक्रमका भलकहरु	

भरतपुर उप-महानगरपालिकाको कार्यालय, भरतपुर
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

स्थानीय निकायकाहरूले प्रदान गर्ने सेवा सुविधाको सन्दर्भमा स्थानीय निकायका पदाधिकारीहरू तथा सरोकारवाला नागरीकबीच सार्वजनिक स्थानमा गरिने खुला छलफल नै सार्वजनिक सुनुवाई हो । यस किसिमको छलफलले शासन सञ्चालनमा पारदर्शिता, नेतृत्वमा जवाफदेहिता र सार्वजनिक चासोका विषयमा आम नागरीकहरूको सूचनामा पहुँचलाई मजबुत बनाउनुका साथै सार्वजनिक सेवा, वस्तु र निर्णय प्रकृत्यामा आम नागरीकको सहभागितालाई प्रवर्द्धन गर्दछ । यसबाट सार्वजनिक वस्तु, सेवा र विकास निर्माणका कृयाकलापहरू जनअपेक्षा बमोजिम सञ्चालन गर्ने संस्कारको विकास गर्न समेत टेवा पुग्दछ । सार्वजनिक सुनुवाईले जिम्मेवार पदाधिकारीहरूलाई सार्वजनिक वस्तु, सेवा र सुविधाको बारेमा सेवाग्राहीबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गरी कमी कमजोरीहरू सच्याउन मद्दत गर्दछ । यसरी सार्वजनिक सुनुवाईले जिम्मेवार पदाधिकारीहरूलाई निरन्तर नागरीकहरूप्रति जवाफदेही हुन र पारदर्शी रूपमा शासन सञ्चालन गर्न समेत उत्साहित गर्दछ ।

सार्वजनिक सुनुवाईमा सार्वजनिक चासोका विषयमा जिम्मेवार पदाधिकारी तथा सेवाग्राही बीच प्रश्नोत्तर हुनुका साथै सेवाग्राहीले सार्वजनिक वस्तु, सेवा र सुविधा प्रवाहमा आगामी दिनमा अपेक्षा गरेका सुधारहरू समेत प्रष्फुटित हुने र जिम्मेवार पदाधिकारीहरूबाट उक्त सुधारहरू हासिल गर्ने संभावनाहरूको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने प्रकृत्याबाट सुधारका प्रतिवद्धताहरू समेत तयार हुन्छ । यसरी तयार भएको प्रतिवद्धता कार्यान्वयनबाट नै सुधारको अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

यस प्रकृत्यालाई ध्यानमा राखि भरतपुर उप-महानगरपालिकाको कार्यालयले सार्वजनिक सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा मिति २०७३ कार्तिक २४ गते सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । कार्यक्रम संयोजनको जिम्मेवारी मिडिया कन्सल्टेन्सी नेपाल लाई दिईएको थियो । स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ बमोजिम संयोजकले सेवाग्राहीले सेवा सुविधाको प्राप्तपछि कार्यालयबाट बाहिर निस्कने सेवाग्राहीको अभिमत (बहिर्गमन अभिमत), सेवा लिंदा प्रत्यक्ष अनुभव गरेका, भोगेका र देखेका कुराहरूलाई उल्लेख गरी पृष्ठपोषण गर्ने पद्धति (नागरीक प्रतिवेदन पत्र) अनुसारको प्रतिवेदन र नागरीक वडापत्रको आधारमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरिएको थियो ।

उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका उद्देश्य नागरीक र उप-महानगरपालिकाको बीचमा दोहोरो सम्वाद स्थापित गरी जवाफदेहिताको संस्कार बसाउने र सार्वजनिक सेवा प्रवाह भरपर्दो र गुणस्तरयुक्त बनाउन नागरीकबाट रचनात्मक सुझाव प्राप्त गर्ने रहेको थियो । सार्वजनिक सुनुवाई स्थानीय बासिन्दाको स्थानीय निकायको कार्यप्रतिको जिज्ञासा र चाहनालाई एकै थलोबाट जानकारी लिई जिम्मेवार पदाधिकारीहरूले स्पष्ट पार्ने तथा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्ने एउटा सामाजिक जवाफदेहिताको औजार हो जुन स्थानीय निकायहरूले गर्दै आएका छन् ।

१.२ कार्यक्रमको उद्देश्य

- सेवाग्राहीले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याउने
- नागरीकबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्ने
- जवाफदेही संस्कार बसाउने
- न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनमा को एउटा सूचकांक पूरा गर्न

२. विधि

२.१ समन्वय तथा प्रचार प्रसार

उप-महानगरपालिकाको कार्यालयका कर्मचारी तथा विषयगत कार्यालयहरूसँग समन्वय बैठक राखि कार्यक्रमको पूर्व तयारी तथा कार्यक्रमको जानकारी गराईको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि स्थानीय स्तरमा सूचना तथा पत्राचार गरिएको थियो । स्थानीय स्तरमा रहेका पत्रपत्रिका तथा एफ.एम बाट समेत आम संचार गरिएको थियो ।

२.२ सूचना तथा राय संकलन

क) बहिर्गमन अभिमत

उप-महानगरपालिकाको कार्यालयबाट सेवा, वस्तु तथा सुविधा प्राप्त गरी बाहिरिएका नागरीकमध्येबाट आकस्मिक नमुना छनौट विधि प्रयोग गरी संयुक्त वडा कार्यालय वडा नम्बर २०, २१, २२ गितानगर र २६,२७,२८,२९ पटिहानी का ५० जनालाई बहिर्गमन अभिमत सूचना संकलन गरिएको थियो । त्यसरी संकलित अभिमतको नतिजा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा प्रस्तुत गरियो । यसरी बहिर्गमन अभिमतका लागि छनौटमा परी अभिमत दिने सबै ५० जनालाई सार्वजनिक सुनुवाईमा भाग लिन निमन्त्रणा दिइएको थियो ।

ख) नागरीक प्रतिवेदन पत्र

नागरीक प्रतिवेदन फारामको प्रयोग गरी उप-महानगरपालिका संयुक्त वडा कार्यालय वडा नम्बर २०, २१, २२ गितानगर र २६,२७,२८,२९ पटिहानी का ५० जना सेवाग्राहीबाट सूचना संकलन गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा दलित, जनजाति, बालबालिका, महिला एवम् पिछडिएका वर्गको प्रतिनिधित्व भएको थियो । संकलित सूचनाको विश्लेषणलाई सार्वजनिक सुनुवाईमा प्रस्तुत गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा भाग लिएका सम्पूर्ण उत्तरदातालाई समेत कार्यक्रममा भाग लिन निमन्त्रणा गरिएको थियो ।

ग) नागरीक वडापत्र अनुसार सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि अध्ययन

नागरीक वडापत्रमा उल्लेख गरिएको समय तालिका अनुसार सेवा प्रवाह भए नभएको एकिन गरी त्यसबाट प्राप्त नतिजालाई सार्वजनिक सुनुवाईका दिन प्रस्तुत गरिएको थियो ।

३. नतिजाहरू

३.१ बहिर्गमन अभिमत तथा नागरीक प्रतिवेदन पत्रमा सहभागीहरूको विवरण

बहिर्गमन अभिमतका लागि छनोट भएका ५० जना मध्ये ३० पुरुष र २० महिलाहरू थिए । त्यसैगरी नागरीक प्रतिवेदन पत्रमा सहभागी हुनेहरूमध्ये ४० जना पुरुष तथा १० जना महिला रहेका थिए ।

३.२ बहिर्गमन अभिमतबाट प्राप्त प्रतिक्रिया

बहिर्गमन अभिमतबाट प्राप्त नतिजालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं.	सेवाको नाम	सेवाको मूल्याङ्कन संख्यामा		
		अति स्पष्ट	ठीकै	अस्पष्ट
१.	सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईंको धारणा के-कस्तो थियो ?	अति स्पष्ट	ठीकै	अस्पष्ट
		१९	३१	०
२.	सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै	ठीकै	थोरै
		२०	२९	१
३.	तपाईं प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
		९	४१	०
४.	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरू (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) बारे तपाईंलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?	अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
		१५	३५	०
५.	तपाईंले राख्नुभएका समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?	सजिलो तरिकाबाट	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
		२०	३०	०
६.	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो (छोटो)	ठीकै	लामो
		१४	३६	०

३.३ नागरीक पत्रमार्फत प्राप्त प्रतिक्रिया र अवस्था

सि.नं.	सेवाको नाम	सोधिएको प्रश्न	सेवाको मूल्याङ्कन संख्यामा		
			सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
१.	सेवाको सन्तुष्टि	तपाईंले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
		९	३०	११	
२.	सेवाको नियमितता	सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
		१२	३६	२	
३.	नागरीक बडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार तपाईंले प्राप्त गर्नुपर्ने सेवामा लागेको समय प्रति कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट	
		७	३७	६	

सि.नं.	सेवाको नाम	सोधिएको प्रश्न	सेवाको मूल्याङ्कन सख्यामा		
		कार्यालय नियमित रूपमा (कर्मचारीको उपस्थिति, समय पालना, कार्यचुस्तता) सञ्चालन भएको छ भन्ने कुरामा कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?	विश्वस्त	ठीकै	अविश्वस्त
			१०	३३	७
		तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नु भयो ?	तिरेको छैन	भन्न चाहन्न	एकदमै कम
			४६	३	१
		यस कार्यालयले सार्वजनिक चासो तथा समस्या समाधान गर्न औसत कति दिन लगाउने गरेको छ ?	१ दिन	२ दिन	धेरै दिन
			२५	१२	१३
३	सेवाप्रतिको जनविश्वास	यस संस्थाले दिने सेवाप्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?	विश्वस्त	ठीकै	अविश्वस्त
			७	४३	०
		यस कार्यालयले प्रदान गरेको सेवाको बारेमा अरुलाई जानकारी गराई कतिको प्रचार गर्नु भएको छ ?	धेरै	ठीकै	गरेको छैन, विश्वास छैन
			२	२१	२७
		यस संस्थामा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाईंको विश्वास कतिको छ ?	धेरै	ठीकै	विश्वास छैन
			१२	३६	२
यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छुट्याएको सेवा प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?	छ	छैन	अलिअलि छ		
	५	६	३९		
४	सेवाको गुणस्तर	यस कार्यालयबाट सेवा लिँदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	कम सन्तुष्ट	असन्तुष्ट
			९	४१	०
		तपाईं यस कार्यालयमा आउँदा कसको सहयोग लिनुभयो ?	आफै	गाउँका ठूलाबडाको	मध्यस्थकर्ताको
			४२	३	५
		यस कार्यालयमा तपाईंले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पर्‍यो	१ पटक	२ पटक	सो भन्दा बढी
			३७	६	७
५	सेवा सम्बन्धी जानकारी	कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?	अति राम्रो	ठीकै	नराम्रो
			२	४१	७
		कार्यालयमा भएको नागरिक वडापत्र बारे तपाईंलाई जानकारी छ ?	छ	आंशिक छ	कुनै जानकारी छैन
			७	३३	१०
		कार्यालय र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध कस्तो छ ?	अति राम्रो	ठीकै	खासै राम्रो छैन
			३	४७	०
		सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको उपस्थिति कति प्रतिशतसम्म हुने गरेको छ ?	२० प्रतिशत	५० प्रतिशत	थाहा छैन
			५	६	३९

सि.नं.	सेवाको नाम	सोधिएको प्रश्न	सेवाको मूल्याङ्कन सख्यामा		
		परिषदमा राष्ट्रिय नीति निर्देशिका अनुसार समावेशी प्रकृतिको प्रतिनिधित्व भएको छ ?	छ	ठीकै छ	प्रतिनिधित्व सातै कम छ
			११	२४	१५
६	नागरीक बडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा	तपाईंको विचारमा सेवाग्राहीले नागरीक बडापत्रको उपयोग कुन हदसम्म गरेका छन् ?	धेरै	कम	गरेका छैनन
		तपाईंको विचारमा सेवाप्रदायकहरूले नागरीक बडापत्र अनुरूप कति हदसम्म सेवा प्रदान गरेको जस्तो लाग्छ ?	२	४१	७
		तपाईंको विचारमा सेवाप्रदायकहरूले नागरीक बडापत्र अनुरूप कति हदसम्म सेवा प्रदान गरेको जस्तो लाग्छ ?	धेरै	ठीकै	अति कम
		तपाईंको विचारमा उजुरी पेटिकाको उपयोग कुन हदसम्म भएको छ ?	२	४३	५
		तपाईंको विचारमा उजुरी पेटिकाको उपयोग कुन हदसम्म भएको छ ?	धेरै	ठीकै	छैन
			०	४०	१०

४ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

स्थान : भरतपुर उमनपा संयुक्त वडा कार्यालय, पटिहानी

सहभागी संख्या : २०० जना

मिति : कार्तिक २४ गते २०७३

समय : ११.०० बजे देखि ३.३० सम्म

अध्यक्ष : महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत, भरतपुर उमनपा

४.१ कार्यक्रमको विवरण

२०७३ कार्तिक २४ गते भरतपुर उमनपा संयुक्त वडा कार्यालय, पटिहानीमा आयोजना गरिएको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भरतपुर उमनपाका प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत श्री महेश बराल को अध्यक्षतामा सम्पन्न भयो । तीन चरणमा विभाजन गरिएको कार्यक्रमको पहिलो चरणको संचालन उप-महानगरपालिका श्री सुरज पौडेलले गर्नु भएको थियो भने सहजीकरण मिडिया कन्सल्टेन्सी नेपालका श्री दीपक आचार्यले गर्नुभएको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा नगरस्थित स्थानिय सघ संस्था, विषयगत कार्यालय, नागरीक वडा मंच, नागरीक सचेतना केन्द्र, विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, उपभोक्ता समिति तथा प्रतिनिधिहरु; पत्रकारहरुलगायत स्थानीय बासिन्दाहरु सहभागी भएका थिए । कार्यक्रमको पहिलो चरणमा भरतपुर उपमहानगरपालिकाका को योजना तथा शहरी विकास शाखा प्रमुख तथा वरिष्ठ इन्जिनियर भरतकुमार आचार्यले स्वागत मन्तव्य राख्नुभयो। आसन ग्रहण, स्वागत मन्तव्य लगायतका पहिलो चरणका कार्यक्रम पश्चात्को दोश्रो चरणमा कार्यक्रमको सञ्चालन सहजकर्ता श्री दीपक आचार्यले गर्नुभएको थियो । दोश्रो चरणको शुरुमा कार्यक्रमका सहजकर्ता रमा आचार्य र प्रस्ताव सूबेदीले सार्वजनिक सुनुवाईका आचार संहिता पढेर सुनाउँदै सो आचार संहिता पालना गर्न सम्पूर्ण सहभागीलाई अनुरोध समेत गर्नुभयो । भरतपुर उमनपाको सेवा

प्रवाहको अवस्थाको बारेमा अध्ययन प्रतिवेदन तथा स्थलगत अध्ययनका बाट प्राप्त बहिर्गमन अभिमत तथा नागरीक प्रतिवेदन पत्रको नतिजा समेत सहजकर्ता श्री आचार्यले प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

प्रस्तुतिरणको कार्यक्रम सकिने वित्तिकै आफ्ना गुनासा, जिज्ञासा तथा सुझाव सहित छलफलमा सहभागी हुन सबैलाई अनुरोध गरियो । छलफलमा उठेका जिज्ञासा तथा सवालहरुको जवाफ भरतपुर उमनपाका प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत श्री महेश बराल ले दिनुभएको थियो ।

४.२ सहभागीहरूले राखेका जिज्ञासा, प्रतिक्रिया तथा त्यसको जवाफ

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
देवराज सिग्देल पटिहानी	१ : नगरको विकासका लागि टोल विकास संस्था सक्षम हुन आवश्यक रहेको र यसलाई सक्षम व्यक्ति चयन गर्नु पर्ने, २: गाउमा वसेका नागरीकको सेवा सुविधालाई प्रभावकारी रुपमा बनाउदै जनताले चाहे अनुसारको विकास हुनु पर्ने , ३: वडा कार्यालयहरुबाट दिईने सेवा सुविधा बडापत्रमा जानकारी गराईनु पर्ने	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	हाम्रा आवश्यकताको तुलनामा साधन र स्रोतको कमी छ नागरीकको सेवा सुविधालाई प्रभावकारी कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्, यसलाई निरन्तरता दिँदै सुधार समेत गर्दै लगिने छ
भगिरथ तिमिल्सेना गितानगर	१: उपमहानगरपालीका वनिसकेपछि सेवा सुविधा लिन भन्भट हुने गरेको २: विकास निर्माणको कामलाई दानको रुपमा नभई जनताको	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी बनाइने छ ।

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
	अधिकार भन्ने गरी वृष्तिनु पर्ने ४:जमिन खण्डीकरणको काम रोकिनु पर्ने , यसका लागि पहल कदमि चालीनु पर्ने		
छविलाल दहाल भउनपा २८	१ : सडक कहिले वन्ने, सडक निर्माणका क्रममा वनेका कल्वटहरुको मर्मत सम्वाहार कहिले हुने	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	भत्कीएका सडकहरुको मर्मतका लापग अहिले नगरपालीकाले ग्रेडर खरिदको प्रकृयामा अगाडि वढिसकेको छ । हरेक योजनाहरु नगर परिषदले स्वईकृत गरेर मात्रै अघि वढ्ने भएकाले यस्ता योजनाको कामहरु तत्काल अघि वढाईएको छ
हिमलाल ढकाल : भउनपा २७	वडा स्तरीय वजेट विनियोजन हुदाँ ग्रावेलमा मात्र पर्ने गरेको, हरेक विकास निर्माणका लागि उपभोक्ता समितिलाई महत्व दिईनु पर्ने, कर्मचारी वर्गहरुले सेवाग्राहि प्रति गर्ने व्यवहार र हेर्ने दृष्टिकोणमा परिवर्तन गरिनु पर्ने	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी बनाइने छ । उपभोक्ता समितिलाई महत्व दिईने छ।

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
बुद्धिनाथ खरेल भउनपा	विकास निर्माण र त्यसको पहिचान हहुन आवश्यक रहेको , बाटो, खानेपानी, स्वास्थ्य र शिक्षामा लगानि गरीनु पर्ने, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु द्वारा विकास निर्माणमा जोड दिईनु पर्ने, नगर क्षेत्र भित्रका सडकहरुको वगिकरण गरिनु पर्ने	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	कुनै-कुनै वडाहरुमा केही कमीकमजोरी भएकै होलान् ' तर, समग्र रुपमा हेर्दा हामीले सोचेअनुसारको काम गरेका छौं ।'
इन्दिरा बोटे : जगतपुर	बोटे जातिको जिविको पार्जनका लागि स्थानिय तहबाट कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनु पर्ने, खोलाहरुको कट्टान रोकिनु पर्ने,	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	लक्षित वर्गमा यथेष्ट कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्, यसलाई निरन्तरता दिदै सुधार समेत गर्दै लगिने छ
जिवनाथ तिमिल्सीना: मध्यवर्ति क्षेत्र	मध्यवर्ति क्षेत्रको छेउछाउमा वस्ने बासिन्दाका लागि जनावार नियन्त्रण कहिले गरिने र जनताको संरक्षणका लागि बजेट कति छ / अवका दिनमा के गरिदै छ । मापदण्डमा ल्याउने मात्रै हो कि जनताको काम पनि गर्ने हो	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	खोला नालाहरुबाट ग्रावेल गर्नका लागि र विकास निर्माणका लागि गिटि बालुवा निकासि नहुदाँ समस्या आएको छ । जसले विकास निर्माणमा असहज वनेको छ । मठ मन्दिर र पार्टी पौवाहरुको स्वामित्वमा विवाद आएका कारण बजेट विनियोजन गर्न नसकिएको । बजेट विनियोजन गर्नका लागि नेपाल सरकारले निधारण गरेको कार्यविधिको आधारमा काम गर्नु पर्ने आवश्यकता

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुभावा दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुभावा	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
	उपमहानगरपालीकाले वडा भेलाबाट पठाईएका विकास योजनाहरु किन काटिन्छ ।		रहेको छ ।
कविता पोखेल	फोहरमैलाको समस्या एकदमै बढी छ, फोहर गर्नेलाई कारवाही वा जरिवाना गर्ने कार्य गरे केही हदसम्म समाधान हुने थियो	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	विचार राम्रो छ । सर्वप्रथम हामी सबैले आफ्नो आनीवानीमा सुधार ल्याउनुपर्छ, साथै सम्बन्धित टोलहरुले नै यस किसिमका अभियान चलाउदा उपयुक्त हुन्छ ।
भक्त बहादुर कुवर :	वडा परिषदबाट निर्णय गरेर पठाएका योजनाहरु र वजेट कहाँ पुगेका छन् जनताले जन्म पाउनु पर्यो/वजेट समयमानै निकास नहुदाँ विकास निर्माणको काममा अफ्ठ्यारो पर्ने गरेको / सडक निर्माण गर्दै जाने तर मर्मतको काम कहिले गर्ने हो/ राजनैतिक दलहरुका कारण पनि विकास हुन नसकेको	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	७ लाख भन्दा तलका योजनाहरु परिषदबाट गर्न नमिल्ने भएकाले समस्या आएको । उपभोक्ता समितिको पूर्ण जिम्मेवारी दिदाँ प्रभावकारीता कतिको हुन्छ भन्नेमा विश्वास हुनु पर्ने ।

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
सिता पुनः	जनताको काम गर्ने जिम्मा लिने कर्मचारीहरु कार्यालयमा नहुदाँ समस्या पर्ने गरेको ,	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	वडा सचिवहरुलाई कार्यालयमा नियमित हुन निर्देशन दिइरहेको छ। स्थलगत अवलोकन गरेर उचित समाधान गरिनेछ ।
रामकुमारी थापा	विकास योजना अर्न्तगतको ढल निर्माण आयोजनाको अभियान कहा पुगेको छ र के काम भई रहेको छ नगर क्षेत्र भित्र, फोहोर व्यवस्थापनमा के भई रहेको छ , महिलाको वजेट कहाँ खर्च भएको हो । महिलाहरुले चलाएको सहकारीमा गरिब महिलाहरुले सदस्यता लिन नपाउने हो ।	ई. विराट घिमिरे : वातावरण शाखा	नयाँ वडामा सरसफाईका लागि अल्पकालिन व्यवस्था गरिएको छ । जसका लागि स्थानिय टोल विकास संस्थाहरुले काम गरिरहेका छन् । कुहिने फोहोर र नकुहिने फोहोरको व्यवस्थापनका लागि सबै मिलेर काम गर्नु जरुरत रहेको छ । जसले गर्दा वातावरण मैत्रि समाज निर्माण गर्न सकिने छ
अनिता महत्तो	नगरपालीकाले २०७६ सम्ममा नगरपालीकालाई बाल मैत्रि नगर घोषणा गर्ने भनेको छ तर आयोजक आफै यस कामबाट पन्छिएको भान भई रहेको छ । यहाँ यस कार्यक्रम सञ्चालनका लागि वातावरण तय भई सकेको छैन यसलाई रोक्न के गर्ने हो ?	तुलसी प्रसाद श्रेष्ठ :शाखा अधिकृत	नगरपालीकाले वि.सं. २०७६ सम्ममा बालमैत्रि स्थानिय शासन नगरपालीकालाई घोषणा गर्ने कार्यक्रम अनुसार बालबालीकाको क्षेत्रमा काम गरिरहेको छ । नगरपालीकाले यस क्षेत्रमा पुजिगत तर्फबाट १५ प्रतशत वजेट खर्च गर्ने गरेको छ । जसका लागि वालविकास केन्द्रहरुलाई प्रथामिकतामा राख्दै काम गरिरहेको छ । यसले सरकारी विद्यालयहरुमा वालवालिकाहरुको पहुच

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
			पुर्याउन सहज हुने विश्वास लिईएको छ । सामुदायीक विद्यालयहरुलाई बालमैत्रि वनाउन आवश्यक रहेको महशुस गर्दै काम गरिरहेको छ ।
काशि प्रसाद श्रेष्ठ:	योजना कहाँ बाँकि छ भन्ने कुरा स्पष्ट आउनु पर्यो । सेवा लिन आएका सेवाग्राहिले शास्ति पाउनु भएन, वाटो ग्रावेलको काम कहाँ पुग्यो ?	ई भरत कुमार आचार्य :योजना शाखा	जानकारी मुलक तवरले हरेक वडा कार्यालयहरुले बैठक राखेर आफ्ना स्वईकृत योजनाहरुको वारेमा जानकारी गराउन आवश्यक रहेको छ ।
नवराज सुवेदी	विकासका लागि ठेकेदारी पर्था अनत्य गर्दै उपभोक्ताको अधिकारमा वृद्धि गरिनु पर्ने/हरेक वडाको लागि विनियोजित बजेट वडा कार्यालय माफ्त नै विकास गरिनु पर्ने, नगरपालीका पुगेर विकास निर्माणको काम सम्पन्न भई सके पछि पनि बजेट निकासामा ठिलाई हुने , कर्मचारीले का मगर्न आलटाल गर्ने, जंगलि जनावार नियन्त्रणका लागि स्रोत र साधनको व्यवस्था गरिनु पर्ने	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	हरेक उपभोक्ता समितिलाई बजेट निकासका लागि आवश्यक कागजातहरुको पूर्व जानकारी गराईएको छ ।

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
कुमार प्रसाद थपलिया:	हरेक वडा कार्यालयहरुमा सेवा केन्द्रको स्थापना गरिनु पर्ने, यस क्षेत्रको पर्यटक स्थलहरुको खोजि गरि विकास गरिने भनिएकोमा काम किन हुन सकेको छैन । होम स्टे निर्माणका लागि योजना अनुगमन गरियो तर किन कार्यान्वयन हुन सकेन ।	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	काम भैरहेको छ सक्दो प्रयास हुने छ ।
चाहना सापकोटा	बालबालिकाका निम्ती छुट्टयाईएको वजेट कहाँ खर्च भएको छ । वडा वाट बालबालिकाका निम्ति वजेट पर्छ कि पर्दैन । बालबालिकाका निम्ती आएको वजेट अन्य क्षेत्रमा खर्च भएको छ भन्ने सुन्नमा आएको छ । यो के सत्य हो ।	तुलसी प्रसाद श्रेष्ठ :शाखा अधिकृत	अहिलेको समयमा एक द्वार प्रणाली अन्तर्गत कार्यक्रमहरु संञ्चालन भईरहेको छ । जसले गर्दा विद्यालयहरुको भौतिक स्तर वृद्धिका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट वजेट आउने गरेको जानकारी गराउदै यसमा नगरपालीकाले निरुत्साहित गर्ने गरेको । सचेतना केन्द्र संञ्चालनका लागि नगरपालिकाले वजेट विनियोजन गर्ने गरेको छ । बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित वजेट अन्यत्र खर्च भएको भन्ने हल्ला निराधार हो ।

प्रश्नकर्ता गुनासो गर्ने वा सुझाव दिनेको नाम, थर र ठेगाना	सहभागीको प्रश्न/गुनासो/ सुझाव	जवाफ दिने पदाधिकारीको नाम, थर र ठेगाना	जवाफको छोटकरी व्यहोरा
खेम भट्ट	प्रथामिकीकरणमा पारीएका योजनाहरु किन पछि पारिन्छ । योजना माथिल्लो तहबाट वन्ने भए किन तल्लो तहमा दुख दिने । योजनाको बजेट निकासि किन ढिला हुन्छ ।	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को भौतिक प्रगति विवरणअनुसार कूल योजना संख्या ३४१ मध्ये १८४ योजनाहरु सम्पन्न भइसकेको छ ।
श्रीराम देवकोटा	कार्यालयमा जाँदा कार्यालय प्रमुखलाई भेट्न नपाउनु दुखद रहेको । विद्यालय सुधारका कार्यक्रमहरु ल्याउन आवश्यक । बालमैत्रि शासन अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु किन प्रभावकारी हुदैनन् ।	महेश बराल , प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत भरतपुर उमनपा	भेट्न पाईन्छ । कार्यविधिको आधारमा काम हुन्छ।

कार्यक्रमको समापन सत्रमा नगरपालीकाका तुलसी प्रसाद श्रेष्ठले नगरपालीकाले वि.सं. २०७६ सम्ममा बालमैत्रि स्थानिय शासन नगरपालीकालाई घोषणा गर्ने कार्यक्रम अनुसार बालबालीकाको क्षेत्रमा काम गरिरहेको छ । नगरपालीकाले यस क्षेत्रमा पुजिगत तर्फबाट १५ प्रतिशत बजेट खर्च गर्ने गरेको छ । जसका लागि बालविकास केन्द्रहरुलाई प्रथामिकतामा राख्दै काम गरिरहेको छ । यसले सरकारी विद्यालयहरुमा बालबालिकाहरुको पहुच पुर्याउन सहज हुने विश्वास लिईएको छ । सामुदायीक विद्यालयहरुलाई बालमैत्रि वनाउन आवश्यक रहेको महशुस गर्दै काम गरिरहेको छ । अहिलेको समयमा एक द्वार प्रणाली अन्तर्गत कार्यक्रमहरु संञ्चालन भईरहेको छ । जसले गर्दा विद्यालयहरुको भौतिक स्तर वृद्धिका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट बजेट आउने गरेको जानकारी गराउदै यसमा नगरपालीकाले निरुत्साहित गर्ने गरेको । सचेतना केन्द्र संञ्चालनका लागि नगरपालिकाले बजेट विनियोजन गर्ने गरेको छ । बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित बजेट अन्यत्र खर्च भएको भन्ने हल्ला निराधार भएको बताउन भयो। ई. विराट घिमिरेले नयाँ वडामा सरसफाईका लागि अल्पकालिन व्यवस्था गरिएको छ । जसका लागि स्थानिय टोल विकास संस्थाहरुले काम गरिरहेका छन् । कुहिने फोहोर र नकुहिने फोहोरको व्यवस्थापनका लागि सबै

मिलेर काम गर्नु जरुरत रहेको छ । जसले गर्दा वातावरण मैत्रि समाज निर्माण गर्न सकिने छ भन्नुभयो ।

महिला विकास कार्यालय चितवनकी प्रमुखले जिल्लामा अहिले ३२ वटा सहकारी संस्था दर्ता गरिएको जानकारी दिनुभयो । उहाँले सहकारीले महिलाहरुको आर्थिक उन्नतिका महिलाहरु लागि सहज हुने विश्वास लिईएको बताउनुभयो । सहकारी संस्थाको सदस्यता लिनका लागि कुनै पनि असहज वातावरण नरहेको भन्दै त्यस्तो भए आफुहरुले सहजिकरण गर्ने विश्वास पनि उहाँले दिलाउनु भयो । त्यस्तो पाईए कारवाहि समेत गरिने छ ।

ई भरत कुमार आचार्यले: वजेट निकासाका लागि सार्वजनिक लेखा परिक्षण गराईएको भए समस्या नपर्ने बताउनुभयो ।

खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालयका प्रमुख ई. शालिग्राम पौडेलले सबै वडाहरुमा स्वच्छ खानेपानी पुर्याउने योजनाका साथ काम भईरहेको छ । यसका लागि योजना निर्माण गरि सर्वेको काम भईरहेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रमका अध्यक्ष उपनपाका प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत महेश बराल ले आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को भौतिक प्रगति विवरणअनुसार कूल योजना संख्या ३४१ मध्ये १८४ योजनाहरु सम्पन्न भइसकेको बताउनुभयो। यस्तै कूल विनियोजित रकम १९ करोड ८८ लाख रुपैयाँ रहेको भन्दै ११ दशमलव २३ किलोमिटर सडक पिच (नयाँ निर्माण) भएको बताउनुभयो।

कतिपय कामहरु वडाबासी मिलेरै पनि गरे स्थानीय निकायलाई पनि सजिलो हुने बताउनुभयो। नगरपालिकाले अहिलेसम्म जनताको चाहनाअनुसारको काम गर्दै आएको भन्दै अबका दिनहरुमा पनि जनतालाई नै साथमा लिएर काम गर्दै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नु भयो ।

इञ्जिनियरहरुलाई निर्देशन

भरतपुर उप-महानगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत महेश बरालले सबै निर्माण व्यवसायीलाई समयमै काम गराउनुपर्ने भन्दै कार्यालयका इञ्जिनियरहरुलाई निर्देशन दिनुभयो।

उप-महानगरपालिकाभित्रका सडक मर्मत तथा नयाँ निर्माणको काममा ढिलाइ गरेको भन्दै एकहप्ताभित्रै काम गर्न/गराउन निर्देशन दिनुभयो।

सो अवसरमा नेपाली काँग्रेसका उमेश पौडेल, नेकपा एमालेका अरुणपिडित भण्डारी, राप्रपा नेपालका विष्णु प्रसाद खराल र राप्रपाका दिनेश अधिकारीले आफुहरु नगर क्षेत्रको विकासका लागि आफुहरु एक ढिक्का भएर काम गरिरहेको बताएका थिए । विकास निर्माणका लागि दलहरु कहिल्यै बादक नवन्ने बताउँदै दलका नेता तथा प्रतिनिधिहरुले विकासका लागि जनताहरु एकजुट हुन आवश्यक रहेको बताएका थिए ।

अन्त्यमा, कार्यक्रमका अध्यक्ष उपनपाका प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत महेश बराल ले कार्यक्रमबाट प्राप्त भएका सुझाव तथा गुनासाहरुलाई ग्रहण गरी अगामी दिनहरुमा यथासम्भव सुधार गर्दै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै कार्यक्रमको समापन गर्नुभयो ।

५. भरतपुर उप-महानगरपालिकाले सुधार गर्नुपर्ने कुराहरु

- स्थलगत अवलोकन तथा अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी बनाउने
- सम्पन्न भएका योजनाहरुको प्रभाव मूल्यांकनको कार्यलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने
- क्षतिपूर्ति सहितको नागरीक बडा पत्र तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने
- विषयगत कार्यलय तथा उप-महानगरपालिकामा सक्रिय संघसंस्थासँगको समन्वय र सहकार्यमा विशेष जोड दिने

अनुसूचीहरु

अनुसुचि १ कार्यक्रमको उपस्थिति तथा माइन्सुट

अनुसूची २ : कार्यक्रम सम्बन्धीसार्वजनिक सूचना तथा समाचार

अनुसूची ३ : कार्यक्रमका भलकहरु